

Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols - Sebastià Roig i Toni Benages

No escrivim el que volem, sinó el que podem. Cada llibre condensa l'experiència vital i literària de l'autor: les lectures, els viatges, els errors, els atzars, les obsessions, les alegries. En aquest sentit, només Sebastià Roig (Figueres, 1965) podia escriure el guió del còmic *Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols*. Per falta de coneixements, no goso dir el mateix del dibuixant, Toni Benages (Badalona, 1970). En canvi puc afirmar no només que els dibuixos són convincents, sinó que formen un tot harmònic amb el guió. El producte final fa la impressió d'haver-se gestat a quatre mans i a dues ments, amb experiència i amb ganes.

Abans, Sebastià Roig ha publicat un llibre sobre els tebeos (*Les generacions del còmic. De la Família Ulises als manga*), dos llibres sobre la cultura popular a principis de segle vint (*Els malsons dels nostres avis. El Terror i el Fantàstic a Catalunya i El futur dels nostres avis*). També ha escrit ciència ficció satírica, tant sol (*El cogombre sideral*) com amb Salvador Macip (*Mugrons de titani*). En fi, que des del segle passat s'interessa pels productes de sèrie B, per l'experimentació visual, per l'època de les avantguardes, pels intersticis de la cultura catalana, per les picades d'ullet intertextuals.

Totes aquestes dèries conflueixen en la figura de Francesc Pujols: filòsof, poeta, dandi, vividor, home dotat d'un sentit de l'humor peculiar, procliu a les astracanades i a la metafísica. El còmic *Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols* el situa als límits de la realitat, en una zona desconeguda habitada per éssers fantàstics i per una comicitat postmoderna.

L'àlbum es compon de cinc històries ambientades entre 1912 i 1930 a Barcelona, Martorell, Banyoles i Llers. En cadascuna el protagonista entra en contacte amb personatges que han tingut un cert paper en la cultura catalana: el galerista Dalmau, el naturalista Francesc Darder, els poetes Foix i Fages de Climent. En cada història hi apareixen també elements propis de l'imaginari pop com el tauler ouija, el vampir Nosferatu, el gabinet del doctor Caligari o la criatura del llac Negre, convenientment barrejats amb personatges històrics com l'esperitista Margarita Calafell o l'escriptor de culte Joan Santamaria, amb fets com el moviment sufragista o la creació de Ràdio Associació, i amb llegendes locals com les aloges de l'estany de Banyoles.

Si la prosa del narrador és plena d'anacronismes deliciosos, les vinyetes de Toni Benages incorporen referències a dibuixants com Tintin i Moebius, al·lusions a Picasso, Duchamp o Dalí. A cada pàgina topem amb algun dibuix difícil d'oblidar: Pujols lligat a la proa d'una barca-cigne com Ulisses a l'*Odissea*, l'ectoplasma procaç de Carles Casagemas, o un jove Fages penjant de l'escombra d'una bruixa. Tot plegat, un remake nostrat d'*Expedient X* influït per pel·lícules com *Abraham Lincoln: Vampire Hunter* o *Queen of outer space*.

Les extraordinàries aventures de Francesc Pujols és el primer còmic publicat per l'audaç editorial Males Herbes, que ja es va atrevir a publicar una revista i un volum tan singular com *La setena vida de Kaspar Schwartz*, de Carles Pradas. Si algun dia es fa realitat el desig de Sebastià Roig que algú escrigui *Charlie Rivel! Al servei dels Mossos d'Esquadra*, sens dubte els editors seran ells.